

نقش شعر در افزایش خلاقیت و پرورش هوش هیجانی کودکان

صدیقه شاکری

شاغل در آموزش و پرورش شهرستان میناب

چکیده:

هر کدام از ما کمابیش با بلبل زبانی کودکان به ویژه در خواندن شعر، آشنا بوده و لذت برده‌ایم. اما فقط تا این حد آشنایی بزرگترها با شعر کافی به نظر نمی‌رسد. بهتر است ابتدا به طرح پرسشهای اساسی در این زمینه بپردازیم: آیا در خواندن شعر برای کودکان هدف این است که آنها را شاعر بار بیاوریم؟ یا قرار است روح آنها را تلطیف کنیم، یا آنها را خلاق بار بیاوریم؟ باتوجه به اینکه یکی از فعالیتهای اساسی که کودکان با آن می‌توانند در دنیای سرشار از تخیل قرار گرفته و افکار و احساسات و تأثرات خود را بیان کنند، شعر است پس بی‌شک، شعر، عرصه دیگری است که میل به خلاق بودن را در کودک ارضا خواهد کرد.

واژگان کلیدی: شعر، کودک، ادبیات، هوش هیجانی، دانش آموزان

مقدمه :

شعر کودک

شعر برای کودکان، درست مثل قصه‌های عامیانه دارای معنایی پنهانی است که خوانندگان خردسال همیشه نمی‌توانند به آن پی ببرند. کودک بزرگ می‌شود و شعرهایی را که در حافظه او نقش بسته است دوباره به یادش می‌آورد یا به نوعی دیگر، آنها را می‌فهمد پس باید در شعرهای او جایی برای اندیشیدن وجود داشته باشد. دکتر برنات ردافی در کتاب ”پرورش تخیل و خلاقیت کودکان چنین اشاره می‌کند: ”کودکان، خلاق و مبتکر به دنیا می‌آیند، اشخاص بسیاری معتقدند که آنان خلاق‌تر از بزرگسالان هستند، زیرا مغزشان در مجموعه راه و روشهای معمول مشاهده مسائل حبس نشده است، یا تحت فشار پیروی یا اجبار منطقی قرار نگرفته‌اند.“ کودکان پیش‌دبستانی از شنیدن شعر لذت می‌برند، نه به خاطر اینکه با معنی شعر و یا صناعات ادبی آشنا هستند، آنها با آهنگ شعر می‌خکوب می‌شوند، با ریتم موجود در شعر به جنبش و جوشش درمی‌آیند، شاد می‌شوند و حرکت را تجربه می‌کنند.

حال اگر پا را کمی فراتر گذارده، علاوه بر موسیقی مستقر در شعر آنها را با موضوع، یا به اصطلاح قصه شعر آشنا کنیم، آنگاه لذتشان، دوچندان خواهد شد. زیرا کودکان سرشار از تخیل هستند. خیال و درک آن در پرورش استعداد و شخصیت کودکان بسیار مؤثر است و به آنان آزادی عمل و سرعت می‌دهد و برتر از آن، کودکان را هوشمند بارمی‌آورد. ریزبینی، دقت و کنجکاوی، حاصل از تخیل و خیال‌انگیزی است.

• ویژگیهای مناسب برای شعر کودک

به هر کودکی دقت کنید این سه ویژگی را در او به صورت بارز می‌بینید: اول این که کاملاً احساسی است. دیگر این که قدرت تخیل زیادی دارد و در دنیای خیال زندگی می‌کند و سوم آنکه بسیاری از حرفها و حرکات او از وزن و آهنگی خاص برخوردار است. این سه ویژگی، کم و بیش در شعر هم وجود دارد. شعر نیز با احساس سروکار دارد، اگر تأثیر می‌گذارد و حتی حرکت ایجاد می‌کند از راه احساس وارد می‌شود و بر عقل چیره می‌گردد. احساسات کودک قبل از عقل او ظهور می‌کند و بهره‌برداری